

statečný důvod ku změně dohody. Ale není dostatečným důvodem ani proto, že tuto ztrátu žalobkyně vyvažuje na druhé straně zhoršené postavení žalovaného. Žalobkyně zůstala totiž způsobilou k výdělku a žije u svých rodičů jako dříve, jenom její hotovost byla znehodnocena. Žalovaný však pozbyl značné části výdělkové způsobilosti, jeho hospodářství je nyní ve stavu daleko neutěšenějším, nemá hospodyně, stav dobytka jeho je nedostatečný, pole zanedbaná, stavby sešlé a potřebné oprav nebo novostavby. Následkem nehnojení jsou pozemky méně výnosné, takže z hospodářství se dle posudku znaleckého výnosu asi 4.000 Kč bude lze nadíti teprve po letech, až se stav jeho zlepší investicemi. Tento zhoršený stav žalovaného vyvažuje tedy zhoršený stav žalobkyně, a proto nemůže býti ona změna poměrů na straně žalobkyně důležitým důvodem ku změně dohody o výživné.

Čís. 5418.

Nejde o rozepři zahájenou, domáháno-li se za změněných poměrů zvýšení výživného, třebas o něm mezi týmiž stranami (manželi) byl zahájen spor, v němž jest nyní klid řízení.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1925, Rv I 1066/25.)

Žalobě manželky, odloučeně žijící, proti manželi o zvýšení výživného bylo vyhověno soudy všech tří stolic.

Nejvyšší soud uvedl v otázce, o niž tu jde, v

důvodech:

Dovolatel vytýká odvolacímu rozsudku zmatečnost a nesprávné právní posouzení, leč to i ono neprávem. Rozsudky nižších soudů nejsou zmatečny proto, že roku 1917 žalovala žalobkyně žalovaného o výživné 60 Kč měsíčních, spor tento zůstal v klidu, tedy ještě je na soudě a nižší soudy přes to neuznaly, že projednávání nynějšího sporu brání rozepře zahájená. V první řadě nutno připomenouti, že by nešlo vůbec o žádný ze zmatků, v §u 477 c. ř. s. výčetmo uvedených, a tudíž ani o důvod dovolací dle §u 503 čís. 1 c. ř. s., třebaže by soud z moci úřadu měl k rozepři zahájené přihlídnouti (§§ 240 c. ř. s.). Ale ani věcně není dovolatelova výtká oprávněna, neboť nejde o stejný spor, byť i strany byly tytéž a jednalo se také o výživné z důvodu manželského poměru. Není tu ani totožnosti předmětu sporu, ani totožnosti právního důvodu. Předmětem dřívějšího sporu bylo výživné 60 korun rakouských měsíčně a důvodem netoliko svazek manželský o sobě, nýbrž i tehdejší mohoucnost žalovaného a tehdejší potřeby žalobkyně. Nárok na výživné z poměru rodinného svazku kotví ovšem v tomto svazku, ale také se určuje mohoucností živitele a potřebou vyživovaného, vymezenou slušností (§ 91 obč. zák.), takže pramenem nároku není o sobě svazek manželský, nýbrž mohoucnost manželova a stejně i případně změně podléhající potřeby slušné výživy manželčiny. Tak lze říci, že se nárok na výživné vždy znova rodí z nových poměrů a těmto se přizpůsobuje. Proto žaloba o

výživné, založená na jiných poměrech, žádá-li se o novou úpravu výživného, není totožnou se žalobou, v níž se žádalo za úpravu za poměrů rozdílných. Nevadí tedy nynější žalobě rozepře zahájená, když žalobkyně v žalobě i za sporu právě změnu poměrů uplatňovala a žádá novou žalobou za novou úpravu výživného, dříve následkem sporu dobrovolnou dohodou za jiných poměrů částkou 40 Kč měsíčně stanoveného. Vždyť rozepře zahájená, stejně jako věc rozsouzená, mají ten význam, že nemají býti odděleně projednávány spory o týchž nárocích, a to z téhož důvodu, totiž jednak z důvodu procesní hospodárnosti a dále proto, aby bylo zabráněno tomu, by v téže věci nebylo rozhodnuto různě na stejném podkladě, tedy z důvodu veřejné právní jistoty. Toto hledisko však nedopadá na případy, kde uplatňují se ve sporu o výživné zcela nové poměry a důvody pro jeho výměru, takže pro takovéto případy nově zahájený spor ani práce soudu nepřidává ani nenastává nebezpečí různého rozhodnutí stejné věci. Neprávem vytýká dovolatel, že žalobkyně nezaložila svého nároku na úpravu výživného na změněných poměrech. Vždyť již v žalobě tvrdila, že se stala k výdělků neschnou a že se hospodářské poměry a tím i její potřeby změnil, založila tedy již v žalobě svůj nárok na změnu poměrů a celým sporem se táhne její tvrzení, že dřívější výživné 40 Kč za změněných poměrů jí nestačí. Proto výtky, že nebylo přihlédnuto k zahájenému dříve mezi týmiž stranami sporu o výživné dle §u 240 c. ř. s. odůvodněna není.

Čís. 5419.

Chovatelem psa ve smyslu §u 1320 obč. zák. jest ten, kdo ve vlastním jméně může rozhodovati, jak má býti pes opatřen. Za chovatele psa nelze pokládati též toho, s nímž sdílel chovatel psa společnou místnost (kočovní vůz), třeba pes hlídal i pro něho.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1925, Rv I 1386/25.)

Žalobkyně byla pokousána psem, náležejícím Karlu H-ovi, jenž sdílel s Rudolfem M-em, majitelem kolotoče, společný vůz. Žaloba o náhradu škody proti Rudolfu M-ovi byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolatelka spatřuje nesprávné posouzení v tom, že odvolací soud nepovažoval žalovaného za chovatele psa. Míní, když pes pobýval ve skutečnosti u žalovaného, když hlídal také majetek žalovaného, tedy také žalovanému byl užitečným, že dlužno žalovaného považovati za chovatele tohoto psa přes to, že bylo zjištěno, že náležel Karlu H-ovi. Dovolací soud neshledává, že by tím byl podle čís. 4 §u 503 c. ř. s. uplatněný dovolací důvod opodstatněn. Byť i bylo zjištěno, že pes pobýval velkou část dne ve voze náležejícím žalovanému, anebo býval uvázan na voze, že Karel H., zeť žalovaného, a jeho dcera, choť žalovaného, sdíleli se žalovaným jeho kočovní domácnost, ve které přirozeně pes ná-